

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

รอบรู้ เรื่องโรคและภัยสุขภาพ กับ สดร.6

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ลุยน้ำท่วมขัง เสี่ยง โรคไข้ฉี่หนู!! ...ภัยร้ายอันตรายหน้าฝน

ในช่วงฤดูฝนสภาพอากาศมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้เชื้อโรคหลายชนิดสามารถแพร่ระบาดได้ง่ายและรวดเร็ว นำไปสู่โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ตามมามากมาย สาเหตุมาจากน้ำฝนที่ไหลผ่านบริเวณที่มีเชื้อโรค ทำให้เชื้อเหล่านั้นเกิดการกระจายสู่สิ่งแวดล้อม โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน เป็นกลุ่มโรคที่มีความสำคัญและมีการแพร่กระจายในช่วงที่มีฝนตกและน้ำท่วมขัง

โรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis) หรือโรคไข้ฉี่หนู เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียชื่อว่า เลปโตสไปรา (Leptospira) ซึ่งพบในปัสสาวะของสัตว์ฟันแทะ เช่น หนู เป็นต้น เข้าสู่ร่างกายทางบาดแผล รอยขีดข่วน รอยถลอกตามผิวหนัง เยื่อบุตา จมูก ปาก หรือโดยการไชเข้าทางผิวหนังที่แช่น้ำเป็นเวลานาน ซึ่งมักจะระบาดหน้าฝนและโดยเฉพาะหลังน้ำลด พบผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อในเกษตรกร ที่ต้องเดินลุยน้ำ มีน้ำขัง หรือพื้นดินชื้นแฉะ ที่มีโอกาสปนเปื้อนปัสสาวะสัตว์ ได้แก่ วัว ควาย หมู หมา แพะ หนู รวมทั้งผู้ที่ทำงานในฟาร์มเลี้ยงสัตว์/โรงฆ่าสัตว์/ผู้ที่ฆ่าและสัตว์ที่มีเชื้อโรคฉี่หนู ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคนี้

สถานการณ์โรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis) หรือโรคไข้ฉี่หนู ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 6 ภาคตะวันออก ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม - 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 พบผู้ป่วย 14 ราย (ไม่พบผู้เสียชีวิต) จังหวัดที่พบผู้ป่วย ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 40 – 49 ปี อาชีพที่พบมากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง เกษตรกร **ปัจจัยเสี่ยง**ส่วนมากพบในผู้ที่ลุยน้ำขัง ย่ำน้ำ หรือแช่น้ำนานๆ การดูแลป้องกันตนเอง เช่นการสวมใส่รองเท้าบูทขณะลุยน้ำ

อาการของโรคฉี่หนู จะมีไข้สูงทันทีทันใด ปวดศีรษะ ปวดเจ็บกล้ามเนื้อที่โคนขาและน่องอย่างมาก คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน ตาแดง บางรายอาจมีจุดเลือดออกตามผิวหนัง ไอบีเลือดปนหรือตัวเหลืองตาเหลือง มีเลือดออกในปอด กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ ตับวาย ไตวาย และอาการรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้

การป้องกันโรคฉี่หนู ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีน้ำขัง เนื่องจากหนู หมู วัว และควาย เป็นต้น อาจจะมาปัสสาวะไว้ ทำให้มีปริมาณเชื้อเข้มข้น หลีกเลี่ยงการลุยน้ำที่ท่วมขังหรือโคลน พื้นที่ชื้นแฉะ โดยเฉพาะเมื่อมีบาดแผล รอยถลอก ขีดข่วน หากต้องเดินย่ำน้ำตามตรอก ซอก ซอย คันนา ท้องนา ท้องไร่ ควรสวมรองเท้าบูท ถุงมือ หรือชุดป้องกัน

สำหรับเกษตรกรผู้สัมผัสมูลสัตว์ หรือสิ่งสกปรกควรล้างมือ ล้างเท้า อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังเสร็จจากการทำงาน นอกจากนี้ยังต้องรักษาความสะอาดบริเวณบ้านเรือน กำจัดขยะเพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งอาหารของหนู เก็บอาหารและน้ำดื่มให้มิดชิด อย่าให้หนูปัสสาวะใส่ ดื่มน้ำต้มสุก และกินอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ด้วยความร้อน หมั่นล้างมือ ด้วยน้ำและสบู่ ภายหลังจับต้องเนื้อสัตว์ ซากสัตว์ และสัตว์ทุกชนิด หลังจากสัมผัสพื้นที่น้ำขัง ดินที่มีโอกาสปนเปื้อนปัสสาวะสัตว์ หรือผู้ที่ทำงานในฟาร์มเลี้ยงสัตว์/โรงฆ่าสัตว์ หากสัมผัสสัตว์ที่มีเชื้อโรคฉี่หนู ให้สงสัยว่าเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส (โรคไข้ฉี่หนู) อย่าซื้อยามารับประทานเอง ควรไปพบแพทย์ทันที

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการป้องกันหรือการดูแลผู้ป่วยโรคไข้ฉี่หนู หรือโรคเลปโตสไปโรซิส สามารถโทรศัพท์สอบถามข้อมูลได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

ข้อมูล : กลุ่มโรคติดต่อ สดร.6